

Esther van Fenema

De diversiteitsmantra wordt vooral gepredikt door mensen die zelf niet gelovig zijn

MATS VAN SOOLINGEN

Religieuze symbolen

De hoofddoekdiscussie bij de politie Amsterdam deed de afgelopen weken veel stof opwaaien. Korpschef Erik Akerboom schrok van de heftige reacties en wees het hoofddoekjesplan uiteindelijk af vanwege onvoldoende draagvlak.

Religieuze diversiteit is prima, maar de publieke ruimte 'bezeten' met religieuze symbolen heeft iets agressiefs omdat het de ander dwingt kennis te nemen van een bepaalde overtuiging. Naast een grondrecht bestaat de 'grondplicht' om je zo te gedragen dat de publieke ruimte van ons allemaal is en blijft.

In het ziekenhuis dragen steeds meer jonge dokters een hoofddoek, maar bij mijn weten hebben we nooit de discussie gevoerd of dit wenselijk is voor een belangrijke pijler van ons vak: neutraliteit.

Een tweet over deze kwestie lokte heftige reacties uit, waarbij ik u een kleine bloemlezing niet wil onthouden:

'Ik vind geloof een privézaak. Niet iets dat je meeneemt naar je werk. Welk geloof dan ook.'

Een echte Godwin: 'Nederlandse politie had in 40-45 ook een neutraal uiterlijk, maar ze stuurden wel Joden naar kampen. Uiterlijk zegt niets.'

Een ontroerende hippietweet: 'Ik ben voor vrijheid voor iedereen. Hoe je eruitziet, wat je doet, hoe of met wie je leeft, wat je gelooft, rijk of niet. Leef en laat leven.'

Of: 'Geen enkel mens moet ooit worden geconfronteerd met de persoonlijke voorkeur van diegene waar ze afhankelijk van zijn.' En ten slotte de interessantste: 'Wat verbetert er precies aan de patiëntenzorg als dat niet meer mag? En hoe weet jij hoe de aanwezigheid van symbolen de zorg beïnvloedt?'

Inderdaad, wat is voor de patiënt de beste zorg in een samenleving die zich steeds meer kenmerkt door religieuze diversiteit, met alle lange tenen van dien? De diversiteitsmantra wordt vooral gepredikt door mensen die zelf niet gelovig zijn of er weinig mee geconfronteerd worden. Het is makkelijk om te roepen 'leef en laat leven', maar het afwenden van een inbewaringstelling bij een psychotische moslim wordt misschien toch lastiger als de psychiater een keppeltje of davidster draagt.

Het ministerie van Veiligheid en Justitie vaardigde in 2011 de Gedragscode lifestyle-neutraliteit uit: de politie moet een 'gezag uitstralende, neutrale en veilige houding' hebben, ook al impliceert dit misschien een inperking van de grondrechten van de betreffende politieambtenaren, aldus toenmalig minister Opstelten. Voor ons geldt artikel 453 uit de WGBO: de hulpverlener moet bij zijn werkzaamheden de zorg van een goed hulpverlener in acht nemen en handelt daarbij in overeenstemming met de op hem rustende verantwoordelijkheid, voortvloeiende uit de voor hulpverleners geldende professionele standaard. Het dragen van religieuze symbolen druist wat mij betreft in tegen het principe van goed hulpverlenerschap. Er is sprake van een afhankelijkheidsrelatie, waarbij de patiënt lang niet altijd in de omstandigheden is om zelf een arts te kunnen kiezen.

Een homoseksuele patiënt wordt na een trauma opgevangen door een arts die zichtbaar de Koran belijdt waarin staat: 'De ontuchtige vrouw en de ontuchtige man, geselt beiden met honderd slagen. En laat medelijden met hen u van de gehoorzaamheid aan God niet afhouden indien gij in God en de Laatste Dag gelooft.' Wenselijk of onwenselijk? ■